NL

EUROPESE CENTRALE BANK

EUROSYSTEEM

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 28 januari 2011

inzake de implementatie van de beginselen voor de evolutie van de toezichtsarchitectuur voor de financiële sector in België

(CON/2011/5)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 23 december 2010 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van het Belgische Ministerie van Financiën om een advies over een ontwerp van Koninklijk Besluit betreffende de evolutie van de toezichtsarchitectuur voor de financiële sector (hierna het 'ontwerp Koninklijk Besluit').

De bevoegdheid van de ECB om een advies uit te brengen is gebaseerd op artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en het derde, vijfde en zesde streepje van artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen[1], aangezien het ontwerp Koninklijk Besluit betrekking heeft op de Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique (NBB), op betalings- en afrekeningssystemen en op voorschriften voor financiële instellingen voor zover die wezenlijk van invloed zijn op de stabiliteit van de financiële instellingen en markten. Daarnaast draagt het Eurosysteem bij tot een goede beleidsvoering ten aanzien van het bedrijfseconomisch toezicht op kredietinstellingen en de stabiliteit van het financiële stelsel op grond van artikel 127, lid 5 van het Verdrag. Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur van de ECB dit advies goedgekeurd.

1. Doel van het ontwerp Koninklijk Besluit

1.1 Het ontwerp Koninklijk Besluit heeft tot doel de Wet van 2 juli 2010 tot wijziging van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten en van de Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, en houdende diverse bepalingen[2] (hierna de 'Wet van 2 juli 2010') ten uitvoer te leggen. De Wet van 2 juli 2010 legt de beginselen vast voor de ontwikkeling van de Belgische financiële

1 PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42.

2 Belgisch Staatsblad van 28.9.2010, blz. 59140. De geldigheid van het machtigingsvoorschrift in artikel 26 van de Wet van 2 juli 2010, dat de rechtsgrondslag vormt voor het ontwerp Koninklijk Besluit, werd verlengd tot 31 maart 2011 (Wet van 6 januari 2011 tot wijziging van de Wet van 2 juli 2010). De ECB heeft een advies uitgebracht over een eerder ontwerp van de Wet van 2 juli 2010 in Advies CON/2010/7. Alle adviezen van de ECB worden gepubliceerd op de website www.ecb.europa.eu van de ECB.

toezichtsarchitectuur in de vorm van een 'twin-peaks'-type model op grond waarvan de NBB de enige autoriteit zal worden die verantwoordelijk is voor de micro- en macro-prudentiële stabiliteit van de financiële sector.

1.2 Ter implementatie van het geplande toezichtmodel zal het ontwerp Koninklijk Besluit, aan de ene kant, de verantwoordelijkheden van de NBB uitbreiden tot het prudentieel toezicht op financiële instellingen[3], met inbegrip van de specifieke toezichthoudende taken betreffende systeemrelevante financiële instellingen[4]. De NBB zal deze nieuwe micro-prudentiële toezichthoudende taken hebben naast haar bestaande taak om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel[5]. Aan de andere kant zullen de verantwoordelijkheden van de huidige Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA) de bewaking van alle aspecten in verband met financiële markten bestrijken, met inbegrip van het naleven van de gedragsregels[6], en het toezicht op bepaalde entiteiten die niet onder het prudentieel toezicht van de NBB vallen[7]. De naam van de CBFA zal worden gewijzigd in Autoriteit financiële diensten en markten (FSMA) om uitdrukking te geven aan het nieuwe mandaat. De ECB begrijpt dat een voorbereidend comité bestaande uit vertegenwoordigers van NBB en CBFA assistentie heeft verleend bij het opstellen van de regelingen die door het ontwerp Koninklijk Besluit zijn gerealiseerd[8].

1.3 Het prudentieel toezicht van de NBB zal bestaan naast de taken die aan de toekomstige FSMA zijn toevertrouwd. De ECB begrijpt dat de Belgische wetgever, bij het omschrijven van de respectieve bevoegdheden van de twee toezichthoudende autoriteiten in het bestaande kader, er naar heeft gestreefd zowel duplicering van taken te vermijden als het risico van conflicterende besluiten[9]. Te dien einde voorziet het ontwerp Koninklijk Besluit in verscheidene vereisten voor het verschaffen van informatie[10] en voor wederzijdse raadpleging[11]. In dit verband beoogt het sluiten van een

---

3 Nieuw artikel 12bis §1 van de Wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (hierna de 'Wet op de NBB'), artikel 187 van het ontwerp Koninklijk Besluit, en de nieuwe artikelen 39 tot en met 61 van de Wet op de NBB (artikel 195 van het ontwerp Koninklijk Besluit). De financiële instellingen die onderworpen zijn aan het prudentieel toezicht van de NBB zoals opgesomd in het nieuwe artikel 40 van de Wet op de NBB zijn de volgende: (i) kredietinstellingen met inbegrip van de instellingen voor elektronisch geld, (ii) effectenbemiddelingsondernemingen, (iii) verzekeringsondernemingen, herverzekeringsondernemingen, maatschappijen voor onderlinge borgstelling, (iv) verrekeningsinstellingen, vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen, en (v) betalingsinstellingen.

4 Nieuw artikel 41 §2 van de Wet op de NBB. Het begrip 'systeemrelevante instellingen' zal niet algemeen worden gedefinieerd in of krachtens het ontwerp Koninklijk Besluit (Memorie van Toelichting, blz. 48 en 49).

5 Artikel 12 van de Wet op de NBB.

6 Nieuw artikel 45 §1 3° van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (artikel 217 van het ontwerp Koninklijk Besluit). De toezichthoudende verantwoordelijkheden van de FSMA met betrekking tot instellingen die onderworpen zijn aan het prudentieel toezicht van de NBB zijn alleen van toepassing: (i) betreffende bepaalde van deze instellingen; en (ii) met betrekking tot een lijst van in het ontwerp Koninklijk Besluit uiteengezette gedragsregels. Deze lijst kan worden ingevuld door de Koning, handelend op advies van de CBFA en de NBB (nieuw artikel 45 §2). Het ontwerp Koninklijk Besluit introduceert ook gedragsregels betreffende vereffeningsinstellingen (nieuw artikel 23 van de Wet van 2 augustus 2002, artikel 205 van het ontwerp Koninklijk Besluit).

7 Met name vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, of tussenpersonen in verzekerings- bank- en beleggingsdiensten (nieuw artikel 45 §1 2° van de Wet van 2 augustus 2002).

8 Artikel 26 §2 van de Wet van 2 juli 2010 voorzag in de instelling van dit voorbereidend comité.

9 Memorie van Toelichting, blz. 11.

10 Zie bijv. het nieuwe artikel 41 §6 van de Wet op de NBB (artikel 195 van het ontwerp Koninklijk Besluit) en het nieuwe artikel 59 van de Wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (artikel 131 van het ontwerp Koninklijk Besluit).

Memorandum van Overeenstemming een soepele samenwerking te verzekeren tussen de NBB en de toekomstige FSMA[12].

1.4 Het algemene kader dat de uitoefening van de nieuwe toezichthoudende taken van de NBB beheerst[13], wordt voornamelijk gemodelleerd aan wat van toepassing was op de CBFA en het 'Comité voor systeemrisico's en systeemrelevante financiële instellingen' (CSRSFI), met betrekking tot het toezicht op systeemrelevante instellingen.

1.5 Tenslotte stelt het ontwerp Koninklijk Besluit bepaalde kwesties aan de orde die zich voordoen als gevolg van de overdracht van nieuwe taken aan de NBB, zoals kwesties betreffende haar bestuursstructuur en de personele en financiële middelen die nodig zijn om deze taken uit te voeren.

1.5.1 In de eerste plaats stelt het Koninklijk Besluit enkele beperkte veranderingen vast in de organen en bestuursstructuur van de NBB. Deze wijzigingen omvatten, met name, de instelling van een Sanctiecomité als een nieuw NBB orgaan dat zal besluiten over het opleggen van administratieve boetes aan instellingen die onderworpen zijn aan het prudentieel toezicht van de NBB[14].

1.5.2 In de tweede plaats zullen de personeelsleden wier belangrijkste verantwoordelijkheid bestaat uit het uitvoeren van prudentiële taken binnen de huidige CBFA, automatisch worden overgeplaatst naar de NBB wanneer de overdracht van micro-prudentiële taken aan de NBB effectief wordt[15]. Daarnaast zullen de twee leden van het directiecomité van de CBFA die de leiding hadden over de CBFA departementen belast met de overgedragen prudentiële taken, ter beschikking van de NBB

---

11 Bijvoorbeeld, bij het verlenen van een vergunning aan een kredietinstelling, zal de NBB de toekomstige FSMA raadplegen over een aantal kwesties die verband houden met de bevoegdheid van de laatste (bijv. nieuw artikel 9bis van de Wet van 22 maart 1993, artikel 111 van het ontwerp Koninklijk Besluit). Het advies van de toekomstige FSMA zal niet bindend zijn voor de NBB, maar de laatste zal redenen moeten geven indien ervan wordt afgeweken. Memorie van Toelichting, blz. 31.

12 De artikelen 36, 125 en 176 van het ontwerp Koninklijk Besluit betreffende, respectievelijk, het toezicht op verzekeringsondernemingen, kredietinstellingen en beleggingsondernemingen.

13 In dit verband wordt opgemerkt dat de regels betreffende beroepsgeheim zullen worden gesplitst in een algemene bepaling die van toepassing is op alle NBB taken (nieuw artikel 35 van de Wet op de NBB, artikel 194 van het ontwerp Koninklijk Besluit) en een stel bepalingen die specifiek de prudentiële toezichthoudende taken van de NBB bestrijken (de nieuwe artikelen 51 tot en met 53 van de Wet op de NBB). Voor de NBB zal ook dezelfde aansprakelijkheidsbeperking gelden (artikel 12bis §3 van de Wet op de NBB, artikel 187 van het ontwerp Koninklijk Besluit, Memorie van Toelichting, blz. 43).

14 De nieuwe artikelen 17 en 46 van de Wet op de NBB (artikelen 188 en 195 van het ontwerp Koninklijk Besluit), Memorie van Toelichting blz. 8. Het Sanctiecomité bestaat uit zes leden, van wie vier rechters, benoemd door de Koning, die alleen kunnen worden ontslagen indien ze niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hun benoeming of in geval van ernstig wangedrag. Behalve de regels inzake belangenverstrengeling die gelden voor de leden van de andere NBB organen op grond van artikel 25 van de Wet op de NBB, zullen de leden van het Sanctiecomité onderworpen zijn aan hun eigen regime inzake belangenverstrengeling (bijv. drie jaar voor hun benoeming mogen ze geen lid zijn geweest van het Directiecomité van de NBB of lid van de staf van de NBB of het CSRSFI, nieuw artikel 46 §4 van de Wet op de NBB). Het Comité dient voorts zijn eigen ethisch regime vast te stellen (nieuw artikel 46 §8 van de Wet op de NBB).

15 Dit bestrijkt ook het personeel dat de daarmee samenhangende juridische, administratieve en IT-ondersteuning verleent (artikel 336 van het ontwerp Koninklijk Besluit). De ECB begrijpt dat het voorbereidend comité overeenstemming heeft bereikt over het aantal personen dat overeenkomstig dit toewijzingsbeginsel moet worden overgeplaatst, rekening houdend met de noodzaak continuïteit in toezicht te verzekeren en in het functioneren van de twee autoriteiten, en ook de betrokken individuen heeft geïdentificeerd (Memorie van Toelichting, blz. 5).

worden gesteld. Voor de resterende duur van hun huidige ambtsperiode, zullen deze twee leden de status hebben van speciale vertegenwoordigers[16].

1.5.3 In de derde plaats zal de overdracht van prudentiële taken aan de NBB ook de met dergelijke taken samenhangende rechten en verplichtingen bestrijken die stammen uit eerdere activiteiten van de CBFA. De feitelijke financiële last die uit dergelijke verplichtingen in de vorm van aansprakelijkheden voortvloeit, wordt echter niet verondersteld te worden gedragen door de NBB, aangezien de NBB gemachtigd zal zijn dergelijke financiële verplichtingen in rekening te brengen bij de onder toezicht staande instellingen, voor zover ze niet voldoende zouden worden gedekt door de provisies en reserves die door de CBFA aan de NBB worden overgedragen[17].

1.5.4 In de vierde plaats zal de uitoefening van de aan de NBB overgedragen prudentiële taken worden gefinancierd door middel van een bijdrage die de NBB in rekening brengt bij de instellingen waarop zij toezicht uitoefent[18], d.w.z. in overeenstemming met een soortgelijk systeem als thans wordt toegepast om de toezichthoudende taken van de CBFA te financieren[19]. Te dien einde zullen de operationele kosten van de NBB naar behoren en afzonderlijk in haar boeken worden verantwoord, die zullen worden bewaakt door de auditcommissie van de NBB. De externe accountant van de NBB controleert de berekeningsmethode en het totale bedrag van deze kosten.

2. Algemene overwegingen

2.1 De ECB merkt op dat het ontwerp Koninklijk Besluit uitvoering geeft aan de Belgische hervorming van het toezicht uiteengezet in de Wet van 2 juli 2010, zodat alle opmerkingen en aanbevelingen in ECB Advies CON/2010/7 in dit geval gelijkelijk van toepassing zijn. De ECB merkt echter op dat de uitoefening van de prudentiële toezichthoudende taken volledig in de NBB zal worden geïntegreerd, zonder een afzonderlijke rechtspersoon te creëren[20].

2.2 De samenwerking tussen de NBB en de toekomstige FSMA in de uitoefening van hun respectieve taken dient geen inbreuk te maken op de onafhankelijke uitvoering van taken van de NBB in het

16 Artikel 337 van het ontwerp Koninklijk Besluit, Memorie van Toelichting, blz. 9 en 69. Op hen zal het regime van incompatibiliteiten van artikel 25 en 26 van de Wet op de NBB van toepassing zijn en zij zullen gelijk worden gesteld met leden van het Directiecomité van de NBB wat betreft het bewaken van de deontologische code van de NBB, maar zullen niet onderworpen zijn aan de andere bepalingen van de Wet op de NBB die gelden voor leden van het Directiecomité van de NBB.

17 Artikel 335, tweede alinea, van het Koninklijk Besluit. Memorie van Toelichting, blz. 67.

18 Nieuw artikel 12bis, §4 van de Wet op de NBB (artikel 187 van het ontwerp Koninklijk Besluit).

19 Hangende de vaststelling van een Koninklijk Besluit betreffende de financiering van de prudentiële toezichthoudende taken van de NBB op grond van het nieuwe artikel 12bis, §4 van de Wet op de NBB, zal het Koninklijk Besluit van 22 mei 2005 betreffende de dekking van de werkingskosten van de CBFA, voorlopig, van toepassing zijn ter berekening van de bijdragen van de onder toezicht staande instellingen (artikel 343 §1 van het ontwerp Koninklijk Besluit). Voor 2011, het jaar waarin taken zullen worden overgedragen, zal de NBB verzoeken om de bijdragen zoals berekend door de CBFA op grond van het Koninklijk Besluit van 22 mei 2005. Deze bijdragen moeten worden beschouwd als een voorschot op het uiteindelijk aan de NBB verschuldigde bedrag voor dat jaar op grond van het toekomstige Koninklijk Besluit betreffende de financiering van de prudentiële toezichthoudende taken van de NBB (artikel 343 §3 van het ontwerp Koninklijk Besluit).

20 De mogelijkheid om deze prudentiële toezichthoudende taken te laten uitvoeren door een afzonderlijke rechtspersoon gaf aanleiding tot bepaalde zorgen die tot uitdrukking zijn gebracht in het vorige advies CON/2010/7.

kader van het Europees Stelsel van centrale banken (ESCB)[21]. Met dit algemene beginsel dient terdege rekening te worden gehouden, met name bij het opstellen van het Memorandum van Overeenstemming dat op grond van het Koninklijk Besluit moet worden gesloten tussen de NBB en de toekomstige FSMA[22].

3. Specifieke overwegingen

Onafhankelijkheid van de centrale bank en het verbod van monetaire financiering

3.1 Wat betreft de financiering van de aan de NBB overgedragen prudentiële toezichtstaken[23], wijst de ECB op het beginsel van financiële onafhankelijkheid op grond waarvan een nationale centrale bank (NCB) niet alleen voldoende middelen moet hebben om haar aan het ESCB gerelateerde taken te vervullen, maar ook haar eigen nationale taken[24]. De aan de NBB overgedragen taken dienen niet haar vermogen aan te tasten om haar aan het ESCB gerelateerde taken vanuit een operationeel en financieel gezichtspunt uit te voeren. De ECB begrijpt dat het ontwerp Koninklijk Besluit te dien einde bepaalt dat de uitoefening van de aan de NBB overgedragen prudentiële toezichthoudende taken zullen worden gefinancierd door middel van een bijdrage die de NBB de aan haar toezicht onderworpen instellingen in rekening mag brengen[25]. De ECB merkt ook op dat in de context van het werk door het voorbereidend comité de NBB in staat was de extra financiële en personele middelen te ramen die beschikbaar zouden worden gesteld in de context van de overdracht, met inbegrip van de arbeidsvoorwaarden van het overgeplaatste personeel en de met de overdracht samenhangende kosten. De ECB verwelkomt de bepalingen van het ontwerp Koninklijk Besluit betreffende de financiering van de nieuwe NBB taken, met inachtneming van de in de volgende paragrafen omschreven waarborgen.

3.2 Bepalingen op grond waarvan een NCB de rechtsopvolger wordt van eventuele aansprakelijkheden van een aparte toezichthoudende autoriteit, kunnen kwesties opwerpen betreffende financiële onafhankelijkheid en naleving van het verbod van monetaire financiering vastgelegd in artikel 123, lid 1 van het Verdrag[26], gelezen in samenhang met Verordening (EG) nr. 3603/93 van de Raad van 13 december 1993 tot vaststelling van de definities voor de toepassing van de in artikel 104 en artikel 104b, lid 1 van het Verdrag vastgelegde verbodsbepalingen[27]. In dit verband begrijpt de ECB dat de toewijzing aan de NBB van de taken en bevoegdheden van de CBFA gepaard gaat met maatregelen die de NBB gescheiden houden van financiële verplichtingen die voortvloeien uit

---

21 Advies CON/2003/19.

22 Dit Memorandum moet alle gevallen bestrijken waarin bij wet in het raadplegen of informeren van de autoriteiten wordt voorzien of waarin ze gecoördineerde actie dienen te ondernemen om de uniforme toepassing van de wet te verzekeren (artikel 36, 125 en 176 van het ontwerp Koninklijk Besluit).

23 Overeenkomstig een door de Koning vast te stellen Koninklijk Besluit krachtens het nieuwe artikel 12bis, §4 van de Wet op de NBB.

24 Zie ECB Convergentieverslag, mei 2010, blz. 21, en met name Advies CON/2009/93, paragraaf 3.1.5.

25 Memorie van Toelichting, blz. 43.

26 Advies CON/2010/33, paragraaf 3.2.3.

27 PB L 332 van 31.12.1993, blz. 1.

CBFA-activiteiten uit de periode vóór de takenoverdracht[28]. De ECB begrijpt dat dergelijke financiële verplichtingen bijvoorbeeld eventuele aanhangig zijnde of toekomstige juridische procedures behelzen uit de periode vóór de takenoverdracht aan de NBB of eventuele financiële verplichtingen die voortvloeien uit arbeidsrelaties die een nieuw NBB personeelslid kan hebben gehad met de CBFA[29].

3.3 Het beginsel van financiële onafhankelijkheid vereist dat de nieuwe aan de NBB overgedragen taken afdoende worden gefinancierd door bijdragen van onder toezicht staande instellingen en dat het uitoefenen daarvan niet zal resulteren in een verlies voor de NBB. De ECB begrijpt dat de concrete voorwaarden voor de financiering van de prudentiële toezichthoudende taken van de NBB na het jaar 2011 zullen worden vastgelegd in een Koninklijk Besluit dat nog moet worden vastgesteld[30]. Voor deze afzonderlijke wetgeving is een afzonderlijke raadpleging nodig op basis van artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag.

3.4 De rechtszekerheid zou worden vergroot indien het ontwerp Koninklijk Besluit uitdrukkelijk zou bepalen dat de overdracht aan de NBB van verplichtingen voortvloeiend uit eerdere activiteiten van de CBFA[31] gepaard gaat met een bijkomende overdracht van activa, met inbegrip van de corresponderende provisies en reserves die de CBFA ter beschikking had voor de uitvoering van haar aan de NBB overgedragen taken.

3.5 Betreffende het aan de NBB overgedragen CBFA-personeel, benadrukt de ECB dat de NBB, vanuit het perspectief van centrale bank onafhankelijkheid, vrij dient te zijn de noodzakelijke personele middelen, in termen van kwantiteit en kwaliteit, te behouden om al haar taken uit te voeren en dat ze ook zeggenschap over al haar personeel dient te hebben[32]. Een uitdrukkelijke bepaling ter verduidelijking van dit aspect in het ontwerp Koninklijk Besluit zou welkom zijn.

Naast elkaar bestaan van de oversightbevoegdheid van de NBB en de toezichtbevoegdheden van de FSMA

3.6 Op grond van het vierde streepje van artikel 127, lid 2 van het Verdrag en het vierde streepje van artikel 3.1 en artikel 22 van de Statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank (hierna de 'ESCB-statuten'), in samenhang met de derogaties voorzien op grond van artikel 139 van het Verdrag en artikel 42.1 van de ESCB-statuten, is het bevorderen van de goede werking van het betalingsverkeer één van de via het ESCB uit te voeren basistaken. Dienaangaande kunnen de ECB en de NCB's van de lidstaten die de euro als munt hebben, faciliteiten verschaffen, en kan de ECB verordeningen vaststellen ter verzekering van doelmatige en deugdelijke verrekenings- en betalingssystemen binnen de Unie en met andere landen. De oversightbevoegdheid van het Eurosysteem over betalings-, clearing- en afwikkelingssystemen

28 ECB Convergentieverslag, mei 2008, blz. 23 en 24; zie Advies CON/2005/24, paragraaf 12, en Advies CON/2005/39, paragraaf 9.

29 Advies CON/2010/33, paragrafen 3.2.3 en 3.2.4.

30 Nieuw artikel 12bis, §4 van de Wet op de NBB (artikel 187 van het ontwerp Koninklijk Besluit) en artikel 343 §1 van het ontwerp Koninklijk Besluit, zie ook voetnoot 19.

31 Artikel 335 van het ontwerp Koninklijk Besluit.

32 Zie artikel 29, lid 2 van de Statuten van de NBB.

vloeit voort uit deze bepalingen[33]. De oversightbevoegdheid is ook onlosmakelijk verbonden met de taak van het ESCB om bij te dragen tot de stabiliteit van het financiële stelsel op grond van artikel 127, lid 5 van het Verdrag, zoals weerspiegeld in artikel 3.3 van de ESCB-statuten. Bovendien hangt de tenuitvoerlegging van monetair beleid in het eurogebied op grond van het eerste streepje van artikel 127, lid 2 van het Verdrag, zoals weerspiegeld in het eerste streepje van artikel 3.1 van de ESCB-statuten, af van het bestaan van betrouwbare en effectieve marktsystemen en infrastructuren. De bevordering van de goede werking van betalings-, clearing- en afwikkelingsinfrastructuren is daarom een basistaak van het Eurosysteem[34]. Bovendien heeft de NBB traditioneel brede oversightbevoegdheden uitgeoefend over afwikkelingssystemen op basis van haar nationale rechtskader[35].

3.7 De ECB verwelkomt het feit dat het ontwerp Koninklijk Besluit bepaalt dat het toezicht door de toekomstige FSMA de uitoefening door de NBB van de bevoegdheden die zij thans heeft, niet belemmert[36]. Dit is met name belangrijk voor de taken die de NBB op grond van het Verdrag en de ESCB-statuten moet uitvoeren. In dit verband merkt de ECB op dat de samenwerking tussen de NBB en de toekomstige FSMA in de uitoefening van hun respectieve taken de onafhankelijke uitvoering door de NBB van taken in het kader van het ESCB, en met name haar oversighttaken, niet dient aan te tasten[37].

3.8 Echter, gelet op de bovenvermelde context dient het ontwerp Koninklijk Besluit verder te worden uitgewerkt om te verzekeren dat de oversightbevoegdheid van de NBB over infrastructuren, zoals vastgelegd in het Verdrag, de ESCB-statuten en nationale rechtshandelingen, op een adequate manier wordt weerspiegeld. In het ontwerp Koninklijk Besluit moet worden verzekerd dat de bevoegdheden van de toekomstige FSMA worden aangevuld en in evenwicht gebracht met de adequate betrokkenheid van de NBB die oversight uitoefent over betalings-, clearing- en afwikkelingssystemen. Een dergelijke wijziging van het ontwerp Koninklijk Besluit zou het risico vermijden van dubbel werk door de toekomstige FSMA vanuit een toezichthoudend perspectief en door de NBB vanuit een oversightperspectief. Het zou ook efficiënter zijn voor marktinfrastructuren. Om deze redenen is de ECB van mening dat de respectieve rollen van de toekomstige FSMA en de NBB expliciet tot uitdrukking dienen te worden gebracht en specifiek in het ontwerp Koninklijk Besluit dienen te worden beschreven om aan deze overwegingen tegemoet te komen.

---

33 Daarnaast worden de oversightactiviteiten van sommige NCB's van lidstaten die de euro als munt hebben, uitgevoerd op basis van nationale wet- en regelgeving, die de bevoegdheid van het Eurosysteem aanvullen en, in sommige gevallen, herhalen. De oversightbevoegdheid van NCB's van de lidstaten die de euro niet als munt hebben, is vastgelegd in nationale wet- en regelgeving.

34 Zie ook 'Eurosystem Oversight Policy Framework', 20 februari 2009, gepubliceerd op de website van de ECB op www.ecb.europa.eu

35 Artikel 8 van de Wet op de NBB en artikel 23 §3 van de Wet van 2 augustus 2002.

36 Nieuw artikel 33 van de Wet van 2 augustus 2002 (artikel 212 van het ontwerp Koninklijk Besluit), dat met name verwijst naar artikel 8 van de Wet op de NBB betreffende oversight.

37 Advies CON/2003/19, zie ook paragraaf 2.2 van het huidige advies.

Divergentie tussen FSMA en NBB betreffende de vaststelling van afzonderlijke maatregelen tegen financiële instellingen

3.9 Krachtens het ontwerp Koninklijk Besluit zal de toekomstige FSMA als deel van haar taak toezicht uit te oefenen op het naleven van de gedragsregels gemachtigd worden maatregelen te nemen tegen afzonderlijke financiële instellingen die zijn onderworpen aan het prudentiële toezicht van de NBB[38]. Indien een dergelijke financiële instelling ernstig inbreuk maakt op de gedragsregels zal de toekomstige FSMA de NBB in kennis stellen van de beweerde inbreuk en kan onder bepaalde voorwaarden de volgende maatregelen tegen de instelling nemen: (i) verbieden of opschorten (geheel of gedeeltelijk) van de activiteiten van de betrokken instelling; of (ii) bevelen dat haar management wordt vervangen[39]. Indien dergelijke inbreuken stelselmatig zijn, valt hieronder de bevoegdheid de NBB te verzoeken de vergunning van die financiële instelling in te trekken[40]. In deze context begrijpt de ECB dat twee hoofdscenario's kunnen worden onderscheiden:

(a) Indien de toekomstige FSMA de NBB verzoekt de vergunning in te trekken, kan de NBB de intrekking slechts weigeren, indien deze naar alle waarschijnlijkheid de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar kan brengen. De NBB dient een onderbouwd besluit uit te vaardigen dat de toekomstige FSMA bij het Ministerie van Financiën kan aanvechten. In een dergelijk geval zal het Ministerie van Financiën ter zake een finaal besluit nemen.

(b) De NBB wordt in kennis gesteld van toekomstige FSMA-maatregelen die geen intrekking van de vergunning van een financiële instelling behelzen. De NBB kan zich slechts tegen dergelijke maatregelen verzetten, indien deze de financiële stabiliteit in gevaar zouden brengen of indien zij zouden resulteren in de opschorting of beëindiging van de activiteiten van de financiële instelling als geheel[41]. Indien de toekomstige FSMA en de NBB van mening verschillen, wordt een arbitracollege samengesteld dat bestaat uit drie door de NBB en de FSMA benoemde leden (die geen deel uitmaken van hun personeel of besluitvormende organen)[42], welk college besluit of de maatregelen de financiële stabiliteit aantasten[43]. Dit besluit is bindend en beroep daartegen is niet mogelijk[44].

De ECB zou verwelkomen indien in het ontwerp Koninklijk Besluit de toekenning zou worden verduidelijkt van de bevoegdheden, enerzijds, aan de toekomstige FSMA en, anderzijds, aan de NBB als de verantwoordelijke autoriteit voor toezicht op financiële instellingen en als de centrale bank die bijdraagt aan de stabiliteit van het financiële stelsel. Aangaande de onder punt b)

---

38 d.w.z. kredietinstellingen, effectenhuizen en verzekeringsondernemingen (zie nieuw artikel 36bis §1 en §2 van de Wet van 2 augustus 2002, artikel 215 van het ontwerp Koninklijk Besluit).

39 Nieuw artikel 36bis §2, lid 1 en 2 van de Wet van 2 augustus 2002. Memorie van toelichting , blz. 38 en 57

40 Nieuw artikel 36bis §2, lid 3 van de Wet van 2 augustus 2002.

41 Nieuw artikel 36bis §3, tweede en derde alinea van de Wet van 2 augustus 2002. Het besluit van de NBB zich tegen de overwogen maatregelen te verzetten, dient de redenen daartoe uiteen te zetten. Memorie van Toelichting, blz. 14 en 23.

42 Een lid van het arbitragecollege wordt door de NBB benoemd, een andere door de toekomstige FSMA en deze twee leden kiezen een derde lid (nieuw artikel 36bis § 4 van de Wet van 2 augustus 2002).

43 Nieuw artikel 36bis §3, vierde alinea van de Wet van 2 augustus 2002. De maatregelen kunnen ook door de toekomstige FSMA worden genomen, indien de NBB weliswaar vaststelt dat de maatregelen de financiële stabiliteit zouden aantasten, maar besluit de arbitrageprocedure niet te initiëren.

44 Nieuw artikel 36bis §4, negende alinea van de Wet van 2 augustus 2002.

geadresseerde maatregelen, in plaats van het aanroepen van een arbitragecollege, zou het ontwerp Koninklijk Besluit de NBB een vetorecht kunnen toekennen ten aanzien van door de toekomstige FSMA voor te stellen maatregelen, zulks om redenen van financiële stabiliteit. Een andere mogelijkheid zou zijn de NBB te machtigen een niet-bindend advies uit te brengen dat aan de toekomstige FSMA wordt voorgelegd. Indien de toekomstige FSMA, nadat zij het advies van de NBB in aanmerking heeft genomen, haar besluit tot vaststelling van de voorgenomen maatregelen handhaaft, dient zij een advies aan te nemen waarin de redenen voor een dergelijk besluit uiteengezet worden, zulks ondanks het NBB-advies met betrekking tot de mogelijke impact van de maatregelen op de stabiliteit van het financiële stelsel.

Uitwisseling van informatie

3.10 Het ontwerp Koninklijk Besluit bepaalt ook dat de NBB en de toekomstige FSMA informatie kunnen uitwisselen voor zover deze informatie noodzakelijk is voor de vervulling van hun respectieve taken. Deze uitwisseling dient gepaard te gaan met passende beschermingsmaatregelen om de vertrouwelijkheid van de informatie te waarborgen. In aansluiting hierop begrijpt de ECB dat het ontwerp Koninklijk Besluit het mogelijk maakt vertrouwelijke gegevens door te geven aan de ECB, niet alleen in haar capaciteit als monetaire autoriteit, maar ook voor de vervulling van de in artikel 127 van het Verdrag uiteengezette taken[45]. Toegang tot prudentiële informatie en samenwerking met financiële toezichthoudende autoriteiten is essentieel voor macro-prudentieel toezicht dat ook weer onmisbaar is voor de soepele uitvoering van monetair beleid en nuttig voor het reduceren van de rapportagelast voor instellingen. De recente financiële crisis heeft aangetoond dat de ECB, vanuit een perspectief van financiële stabiliteit, betrokken dient te worden in het geval van een crisis op de financiële markten en in die context zijn de beschikbaarheid van relevante informatie en de mogelijkheid die te interpreteren van cruciaal belang.

Dit advies zal worden gepubliceerd op de website van de ECB.

Gedaan te Frankfurt am Main, 28 januari 2011.

[getekend]

De President van de ECB

Jean-Claude TRICHET

45 Nieuw artikel 52 §1, 1° en 2° van de Wet op de NBB (artikel 195 van het ontwerp Koninklijk Besluit).